

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

BULETIN DE CONJUNCTURĂ

Anul XII nr.135

Martie 2009

Cuprins

<i>Tendințe generale</i>	- Martie 2009: ameliorare a expectațiilor operatorilor din industrie și construcții.....2
<i>Evoluția producției</i>	- Ușoară redresare a producției în ambele sectoare.....3
<i>Stocuri</i>	- Produse finite: posibilă acumulare în industrie; stagnare în construcții; materii prime: stocuri normale în industrie și ușor deficitare în construcții.....6
<i>Factori care frânează producția</i>	- Insuficiența cererii – principala cauză de limitare a producției7
<i>Utilizarea forței de muncă</i>	- Menținerea traiectoriei descrescătoare a numărului de salariați, cu o atenuare a pantei în construcții8
<i>Prețuri de producție</i>	- Variații lunare de mică amploare ale prețurilor9
<i>Investiții</i>	- Stagnare a investițiilor în industrie; reducere mai lentă în construcții10
<i>Profitabilitate</i>	- Performanță economică similară intervalului precedent.....11
<i>Secțiune grafică – evoluții sectoriale</i>12
<i>Precizări metodologice</i>16

*Tendințe
generale*

Martie 2009: ameliorare a expectațiilor operatorilor din industrie și construcții

Potrivit ultimului sondaj de conjunctură realizat de BNR, în luna martie se întrevede o ușoară redresare a activității în industrie și construcții.

Este posibilă o intensificare a ritmului lunar de creștere a producției în industrie și în construcții, având în vedere majorările semnificative ale soldurilor conjuncturale¹ aferente ambelor sectoare economice. O traiectorie similară se observă și în cazul comenzilor însă, ca și în privința producției, nivelurile pozitive ale soldurilor conjuncturale aferente industriei pentru luna martie sunt relativ modeste comparativ cu valorile din ultimele 12 luni, ceea ce sugerează persistența dificultăților în activitatea acestui sector economic.

Stocurile de produse finite industriale vor consemna o posibilă creștere, soldul opiniilor majorându-se de la -1 la sută la +10 la sută. În construcții nu se întrevăd modificări semnificative față de luna precedentă, în condițiile în care soldul conjunctural s-a plasat marginal peste zero. Disponibilul de materii prime va rămâne la o dimensiune normală în industrie, în opinia a 92 la sută dintre respondenți. În construcții este posibil un ușor deficit (sold conjunctural: -18 la sută).

Dificultățile întâmpinate de operatorii economici din cele două sectoare supuse analizei sunt cauzate în primul rând de dimensiunea scăzută a cererii, în acest sens pronunțându-se circa 45 la sută dintre participanții la sondaj, dar și de blocajul financiar, ratele ridicate ale dobânzilor la credite și deprecierea monedei naționale (factori semnalati de 9-17 la sută dintre participanții la sondaj).

Ajustări ale dimensiunii personalului angajat sunt anticipate și pentru luna martie. Mai afectat va fi în continuare sectorul industrial, unde soldul opiniilor se menține sensibil negativ (-27 la sută), în timp ce în construcții există semne vizibile de temperare a acestui proces, având în vedere că soldul conjunctural s-a redus semnificativ față de luna precedentă (de la -21 la sută la -3 la sută).

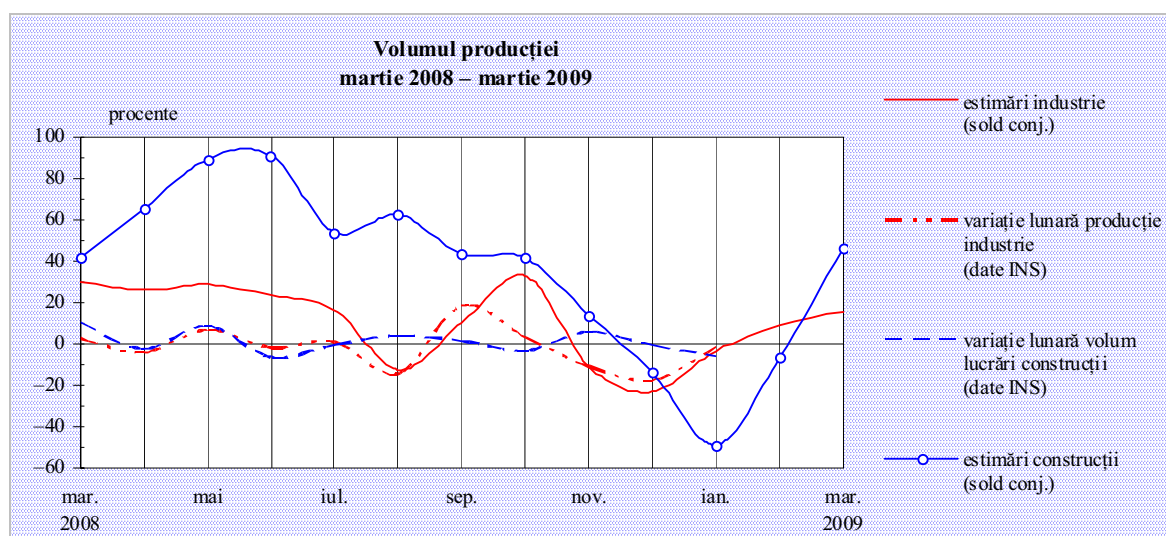
Din perspectiva evoluției prețurilor producției industriale, estimările pentru luna martie indică o încetinire de ritm, reducerea soldului conjunctural de la +17 la -4 la sută sugerând chiar posibilitatea unei dinamici lunare apropiate de zero. De altfel, stabilitatea prețurilor industriale este anticipată de peste trei sferturi din numărul participanților la sondaj. Nici în construcții nu se vor opera ajustări importante ale prețurilor, în acest sens pronunțându-se 86 la sută dintre respondenți.

Luna martie va marca probabil întreruperea traiectoriei descrescătoare a investițiilor în industrie, relevată de îmbunătățirea soldului conjunctural (+1 la sută, față de -35 la sută în februarie) și de ponderea ridicată a respondenților care anticipează stabilizarea indicatorului (peste 75 la sută). Investițiile vor continua însă să se reducă în construcții, dar înjumătățirea soldului conjunctural negativ (până la -12 la sută) sugerează atenuarea acestei tendințe. Curba descendentă a ratei profitabilității este posibil să se aplatizeze atât în industrie, cât și în construcții.

¹ Soldul conjunctural exprimă tendința indicatorului și se calculează ca diferență între ponderea opiniilor favorabile și cea a opiniilor nefavorabile.

Ușoară redresare a producției în ambele sectoare

Luna martie va marca probabil o intensificare a ritmului lunar de creștere a producției în industrie și în construcții, având în vedere majorările semnificative ale soldurilor conjuncturale aferente ambelor sectoare economice – de două ori în cazul industriei (până la +16 la sută) și de la -7 la sută la +46 la sută în cel al construcțiilor. Ca și în cazul comenzilor, se observă însă că nivelurile pozitive ale soldurilor opiniilor aferente industriei sunt relativ modeste comparativ cu valorile din ultimele 12 luni, ceea ce sugerează persistența dificultăților în activitatea acestui sector economic.

*Volumul
producției:
industrie ↗
construcții ↗*

Aportul cel mai important la îmbunătățirea perspectivei sectorului industrial va reveni industriei mijloacelor de transport (sold conjunctural: +86 la sută), ca urmare a introducerii în gama comercială a unui nou model, la un preț mai avantajos decât versiunile precedente, precum și suplimentării numărului de autoturisme destinate pieței externe. În plus, remarcabile sunt: (i) redresarea industriei materialelor de construcții (+73 la sută), (ii) creșterea în continuare a producției industriei de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (+31 la sută), dar și (iii) întreruperea traiectoriei descrescătoare a activității din industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal (unde nu este exclusă chiar o ușoară creștere, sugerată de nivelul pozitiv al soldului opiniilor: +11 la sută) și din industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV. La extremitatea opusă se vor plasa în special industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte și activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice și termice, gazelor și a apei calde (-46, respectiv -50 la sută). În afară de segmentul *IT&C*, stabilitatea producției este anticipată și de cvasitotalitatea respondenților din activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi, precum și de peste două treimi din numărul companiilor din sectorul extractiv.

Opiniile operatorilor industriali pentru luna martie 2009 indică drept probabilă majorarea portofoliului total al comenzilor, dată fiind revenirea soldului conjunctural în domeniul valorilor pozitive (16 la sută, față de -2 la sută în februarie). În construcții, însă, anticipațiile converg către o

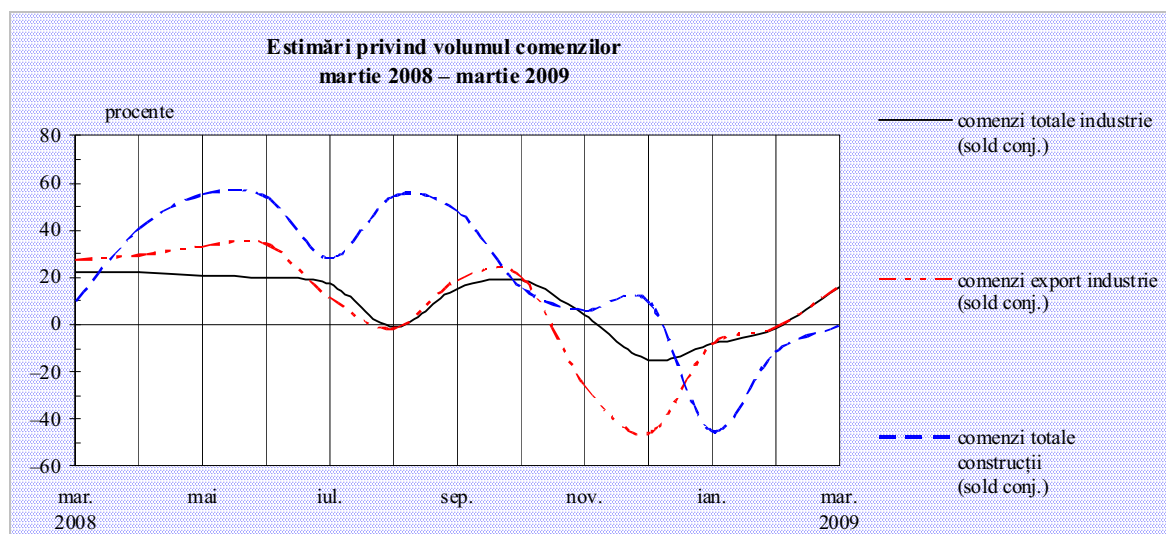
stagnare a cererii, în condițiile în care soldul conjunctural s-a situat ușor sub zero, iar circa două treimi dintre respondenți nu întrevăd modificări față de intervalul precedent.

În structură, principala contribuție la redresarea portofoliului de comenzi în industrie va reveni industriei metalurgice, a construcțiilor metalice și a produselor din metal și industriei materialelor de construcții, ramuri care consemnează inversări semnificative ale semnului soldurilor conjuncturale comparativ cu perioada anterioară (până la +27, respectiv +33 la sută). În plus, trebuie subliniată menținerea traiectoriei ascendente a cererii pentru industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari și industria mijloacelor de transport (solduri ale opiniilor: +31, respectiv +63 la sută). Restrângeri ale volumului comenzilor sunt mai probabile în activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde, în industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte (solduri ale opiniilor: -16, respectiv -28 la sută), dar și în sectorul extractiv (în acest din urmă caz este însă posibilă o atenuare a pantei descrescătoare, sugerată de reducerea la jumătate a soldului conjunctural negativ).

Evoluții în industrie	Feb. 2009	Mar. 2009
Producția	↗	↗
Comenzi noi - total, din care:	↘	↗
Comenzi noi pentru export	↘	↗
Gradul de utilizare a capacităților de producție	67%	73%

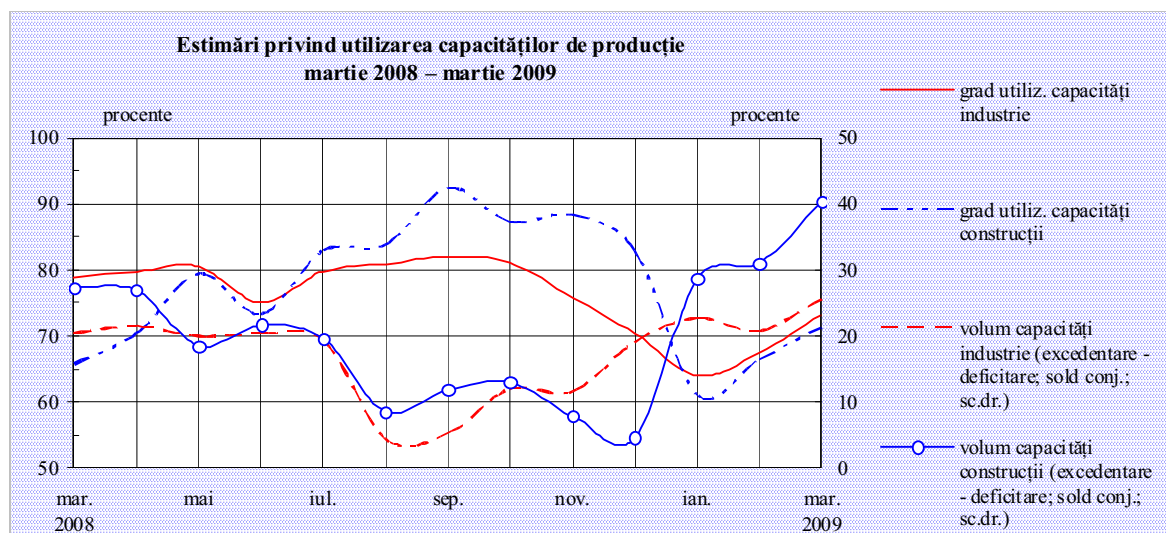
O tendință similară este anticipată și în privința cererii externe de produse industriale, soldul opiniilor îmbunătățindu-se de la -2 la sută la +16 la sută. Stabilitatea indicatorului este întrevăzută de circa 43 la sută dintre respondenți.

Accentuarea traiectoriei crescătoare a acestui indicator este atribuită, pe de o parte, revigorării comenzilor adresate industriei metalurgice, a construcțiilor metalice și a produselor din metal (inversare de semn a soldului conjunctural față de luna februarie, până la +25 la sută), iar pe de altă parte, menținerii expectațiilor optimiste în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari și în industria mijloacelor de transport (+31, respectiv +59 la sută) – în cazul ultimei ramuri evoluția este asociată raportului calitate/preț considerat satisfăcător de consumatorii vest-europeni în contextul actualei crize economice și financiare (merită menționată cererea semnificativă de autoturisme Dacia destinate programului de înnoire a parcului auto național al Germaniei). Restrângeri ale comenzilor pentru export sunt anticipate îndeosebi în industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte și în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (solduri conjuncturale: -28, respectiv -57 la sută).

*Volumul comenzilor:
industrie ↗
construcții →*

Ameliorarea perspectivei economice se reflectă și în creșterea cu câte 6 puncte procentuale a gradului de utilizare a capacităților de producție, nivelurile medii estimate pentru luna martie fiind de 73,2 la sută, respectiv 71,3 la sută. Performanțe în creștere față de februarie sunt anticipate în industria mijloacelor de transport și în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, pentru aceste două ramuri economice estimându-se, de altfel, nivelurile cele mai ridicate ale acestui indicator (86-87 la sută). Un grad superior de utilizare a capacităților de producție este preconizat și în industria materialelor de construcții și în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, însă performanța va rămâne la un nivel relativ modest (64 la sută, respectiv 57 la sută).

Creștere ușoară a gradului de utilizare a capacităților de producție

Anticipațiile privind disponibilul capacităților de producție în industrie și construcții continuă să indice un volum suficient al dotărilor în majoritatea companiilor analizate, în acest sens pronunțându-se circa 70 la sută dintre respondenții din ambele sectoare economice. Ponderea opiniilor aferente dotărilor excedentare rămâne însă net superioară celei aferente variantei opuse de răspuns, astfel încât soldul conjunctural își păstrează nivelul ridicat (+26 la sută).

Dotări suficiente sunt întrevăzute în peste 80 la sută dintre companiile din industria mijloacelor de transport, activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice și termice, gazelor și a apei calde, industria materialelor de construcții, industria prelucrării lemnului și din industria alimentară și a băuturilor. Capacități excedentare sunt estimate în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria de mașini, echipamente și aparate electrice, activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suport și în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV, precum și în activitatea de construcții (solduri conjuncturale cuprinse între +40 și +96 la sută). Un deficit la acest capitol este posibil în sectorul extractiv (-22 la sută).

Stocuri

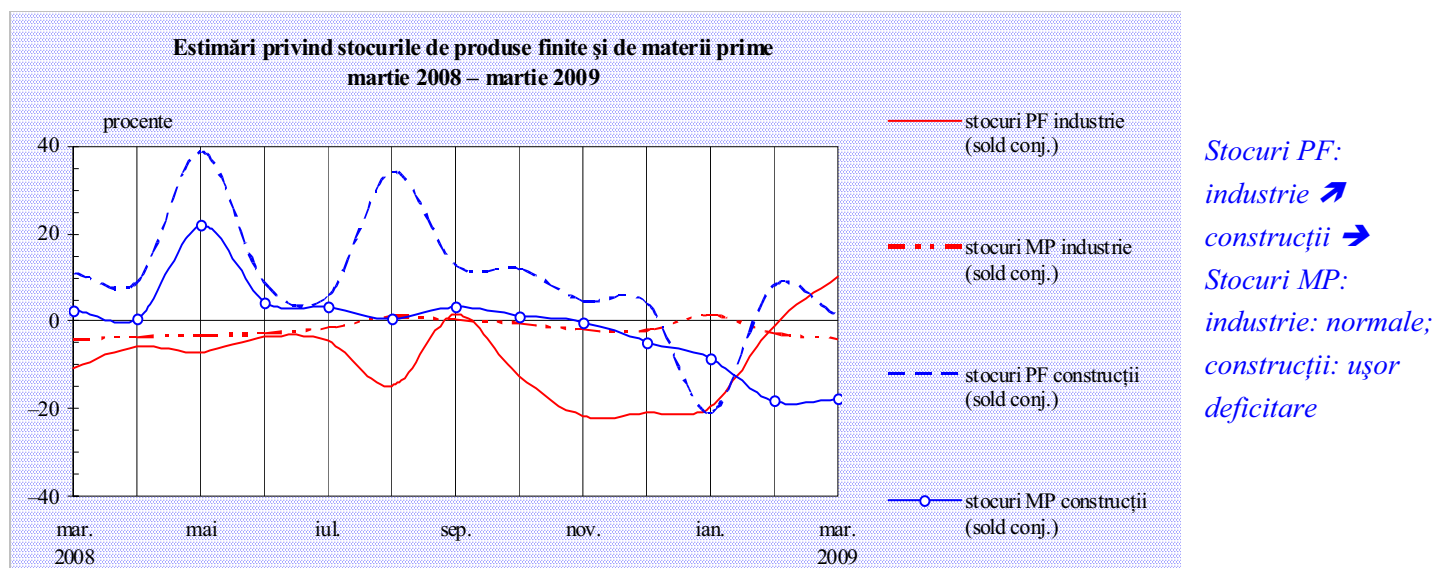
Produse finite: posibilă acumulare în industrie; stagnare în construcții.

Materii prime: stocuri normale în industrie și ușor deficiente în construcții

În luna martie, stocurile de produse finite industriale vor consemna probabil o creștere, soldul opiniilor majorându-se de la -1 la sută la +10 la sută. În construcții nu se întrevăd modificări semnificative față de luna precedentă, în condițiile în care soldul conjunctural s-a plasat marginal peste zero. Aproximativ jumătate din numărul total al respondenților estimează stabilitatea indicatorului.

Evoluții în industrie	Feb. 2009	Mar. 2009
Stocurile de produse finite	↔	↗
Stocurile de materii prime	normal	normal

Reluarea traiectoriei ascendente a stocurilor de produse finite industriale va fi indusă în principal de creșterile anticipate în sectorul extractiv, industria mijloacelor de transport, industria de prelucrare a șteiului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari și în industria de mașini, echipamente și aparate electrice (solduri conjuncturale pozitive cuprinse între 30 și 70 la sută). O nouă absorbție de stocuri este estimată mai ales de companiile cu activitate de producție, transport și distribuție a energiei electrice și termice, gazelor și a apei calde (-37 la sută), în timp ce stabilitatea indicatorului este întrevăzută de 65 la sută dintre respondenții din industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, de 73 la sută dintre companiile din industria chimică și de 81 până la 100 la sută dintre managerii din industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte, activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suport și din industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV.

Din punct de vedere al stocurilor de materii prime, majoritatea managerilor din industrie estimează în luna martie un nivel normal, în acest sens pronunțându-se peste 92 la sută dintre participanții la sondaj. La extremități opuse se vor plasa industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV, caz în care se anticipează un disponibil peste limita normală (sold conjunctural: +54 la sută) și respectiv industria extractivă, unde se întrevide un deficit de materii prime (sold al opiniilor: -33 la sută). Cote ușor sub cele normale sunt anticipate și în construcții (sold conjunctural: -18 la sută).

*Factori care
frânează
producția*

Insuficiența cererii – principala cauză de limitare a producției

Dificultățile întâmpinate de operatorii economici din cele două sectoare supuse analizei sunt cauzate în primul rând de dimensiunea scăzută a cererii, în acest sens pronunțându-se circa 45 la sută dintre participanții la sondaj – opinii mai ferme au fost formulate de respondenții din industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suport, industria chimică, sectorul extractiv, industria de mașini, echipamente și aparate electrice, industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte (ponderile variază între 62 și 100 la sută din totalul fiecărei ramuri).

Circa 17 la sută din numărul total al participanților la sondaj anticipează influența restrictivă exercitată de dificultățile de încasare a contravalorii producției vândute, vizibile mai ales în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (în opinia a 91 la sută dintre respondenți), dar și în industria chimică și sectorul extractiv (ponderi de 42-43 la sută).

Aproximativ 12 la sută dintre managerii intervievați invocă impactul negativ al creșterii ratelor dobânzilor la creditele bancare, principalele ramuri afectate fiind industria chimică și industria de prelucrare a lemnului (în cazul a 45, respectiv 24 la sută dintre respondenți).

Evoluția nefavorabilă a cursului de schimb este considerată un factor inhibitor de aproximativ 9 la sută dintre companiile industriale și de construcții. Principalele ramuri afectate sunt industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV, industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte și industria de prelucrare a lemnului (opiniile în acest sens reprezintă 19-45 la sută din totalul aferent fiecărei ramuri).

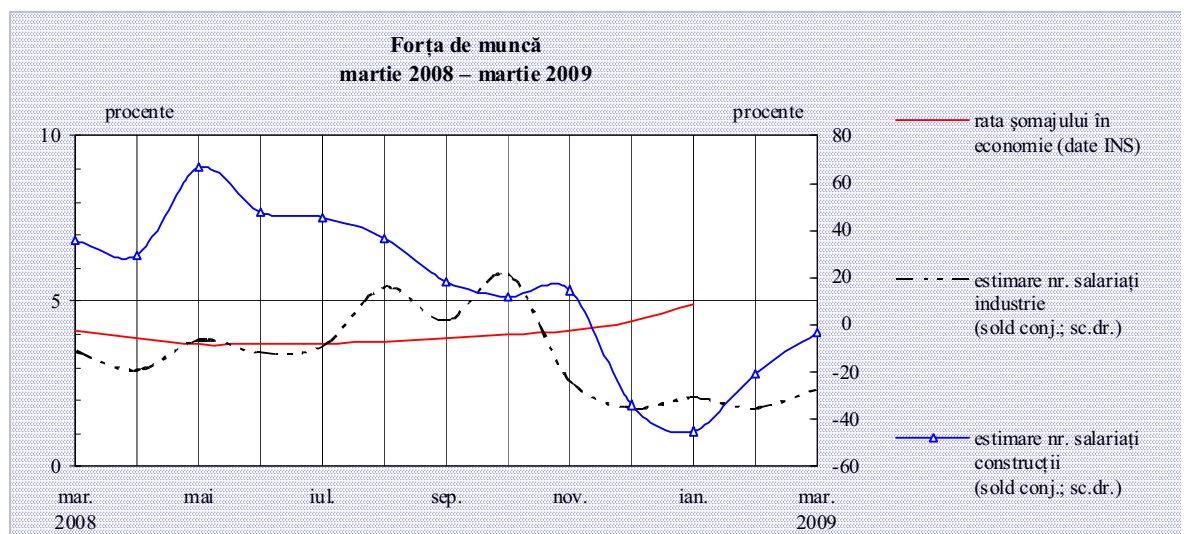
Utilizarea
forței
de muncă

**Menținerea traiectoriei descrescătoare a numărului de salariați,
cu o atenuare a pantei în construcții**

Ajustări ale dimensiunii personalului angajat sunt anticipate și pentru luna martie. Mai afectat va fi, în continuare, sectorul industrial, unde soldul opiniilor se menține sensibil negativ (-27 la sută), în timp ce în construcții există semne vizibile de temperare a acestui proces, în condițiile în care soldul conjunctural s-a redus semnificativ față de luna precedentă (de la -21 la sută la -3 la sută). Aproximativ 58 la sută dintre managerii intervievați nu întrevăd modificări ale numărului de salariați.

Similar intervalului anterior, tendința va caracteriza majoritatea ramurilor industriale (cu excepția activității de producție, transport și distribuție a energiei electrice și termice, gazelor și a apei calde), cele mai severe restructurări fiind în continuare posibile în activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi (sold conjunctural: -95 la sută), industria de mașini, echipamente și aparate electrice (-50 la sută) și în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (-55 la sută). De remarcat este încetinirea puternică a disponibilizărilor în industria mijloacelor de transport, sugerată de ameliorarea soldului conjunctural negativ (de la -68 la sută la -10 la sută) și de ponderea ridicată a răspunsurilor care indică stabilizarea numărului de salariați (89 la sută).

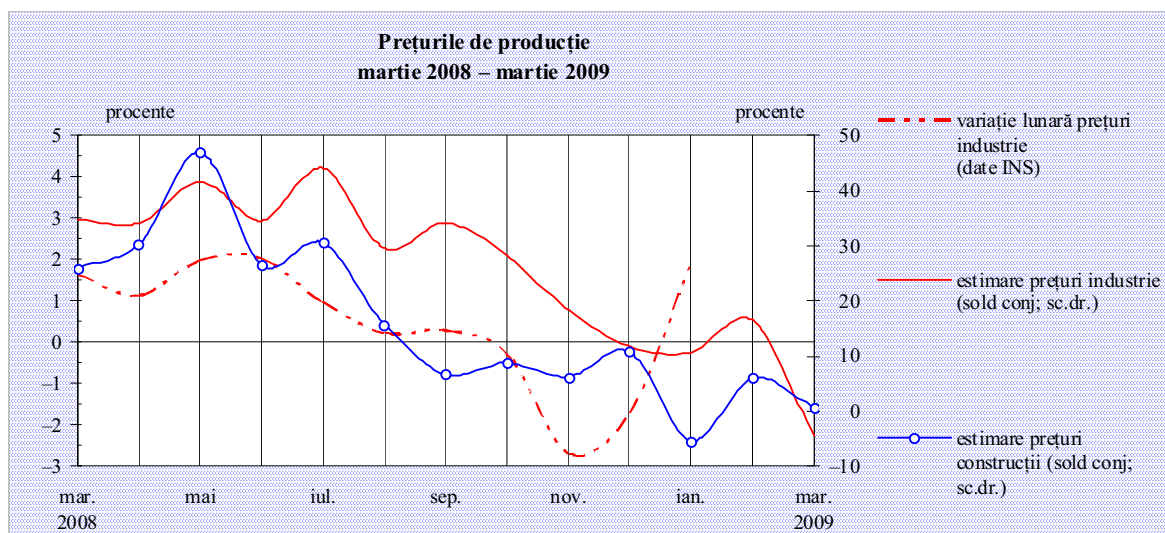
Numărul
de salariați:
industrie ▼
construcții:
scădere mai
lentă

Variații lunare de mică amploare ale prețurilor

Din perspectiva evoluției prețurilor producției industriale, estimările pentru luna martie indică o încetinire de ritm, reducerea soldului conjunctural de la +17 la -4 la sută sugerând chiar posibilitatea unei dinamici lunare apropiate de zero. De altfel, stabilitatea prețurilor industriale este anticipată de peste trei sferturi din numărul participanților la sondaj. Nici în construcții nu se vor opera ajustări importante ale prețurilor, în acest sens pronunțându-se 86 la sută dintre respondenți.

Frânarea dinamicii lunare a prețurilor de producție în industrie va fi imprimată în principal de: (i) reducerea anticipată în industria mijloacelor de transport (după patru luni de stabilitate; sold conjunctural: -56 la sută), (ii) scăderea ușoară a prețurilor în industria de prelucrare a lemnului (-23 la sută), (iii) întreruperea traiectoriei ascendente în sectorul extractiv și industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal (în februarie, soldurile opiniilor au fost sensibil pozitive, în timp ce în luna martie 96 la sută și respectiv 85 la sută dintre respondenți nu au estimat variații ale prețurilor de producție). Prețuri stabile au fost de asemenea anticipate și în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice și termice, gazelor și a apei calde și în activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi. Majorări ale prețurilor de producție sunt mai probabile în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (sold al opiniilor: +35 la sută).

Prețuri de
producție:
industrie →
construcții →

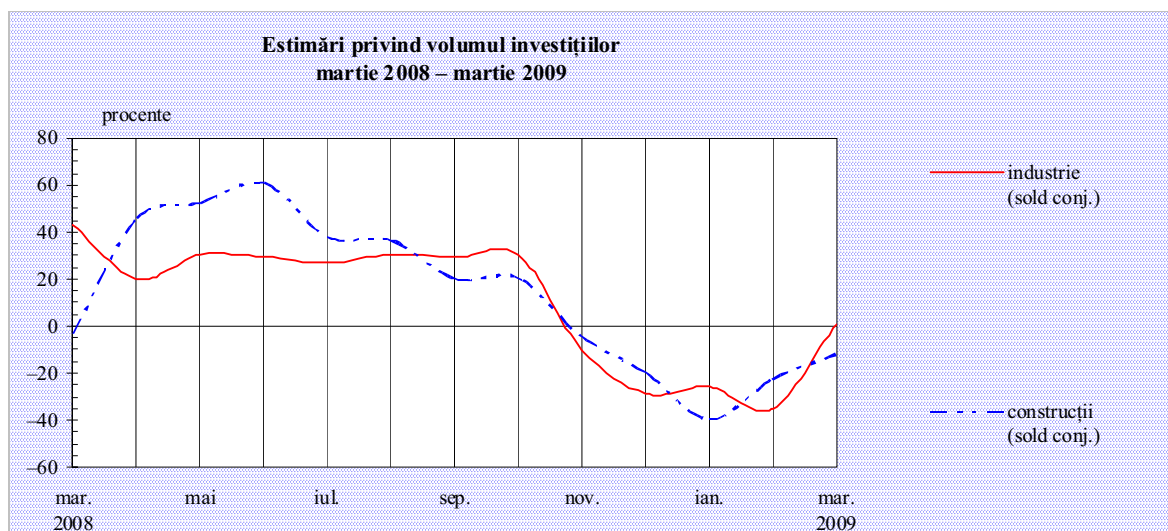
Investiții

Stagnare a investițiilor în industrie; reducere mai lentă în construcții

Luna martie va marca probabil o întrerupere a traiectoriei descrescătoare a investițiilor în industrie, în condițiile în care soldul opiniilor s-a îmbunătățit semnificativ (+1 la sută, față de -35 la sută în februarie), iar ponderea respondenților care anticipează stabilizarea indicatorului depășește 75 la sută. Investițiile vor continua totuși să se reducă în construcții, dar înjumătățirea soldului conjunctural negativ (până la -12 la sută) sugerează atenuarea acestei tendințe.

Stoparea trendului descendent al investițiilor este mai probabilă în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria materialelor de construcții, industria chimică și în activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice și termice, gazelor și a apei calde – în aceste ramuri economice, între 77 și 91 la sută dintre respondenți estimează stagnarea indicatorului. Investițiile vor continua să se restrângă în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (sold conjunctural: -57 la sută) și în industria de mașini, echipamente și aparate electrice – cu o posibilă temperare de ritm (soldul conjunctural negativ s-a redus la mai puțin de jumătate din nivelul lunii anterioare, până la -18 la sută). O inversare de traiectorie se întrevide în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (sold conjunctural: -31 la sută, față de +43 la sută), în timp ce industria mijloacelor de transport va cunoaște probabil o revigorare a acumulărilor de capital (+72 la sută, față de -57 la sută în februarie).

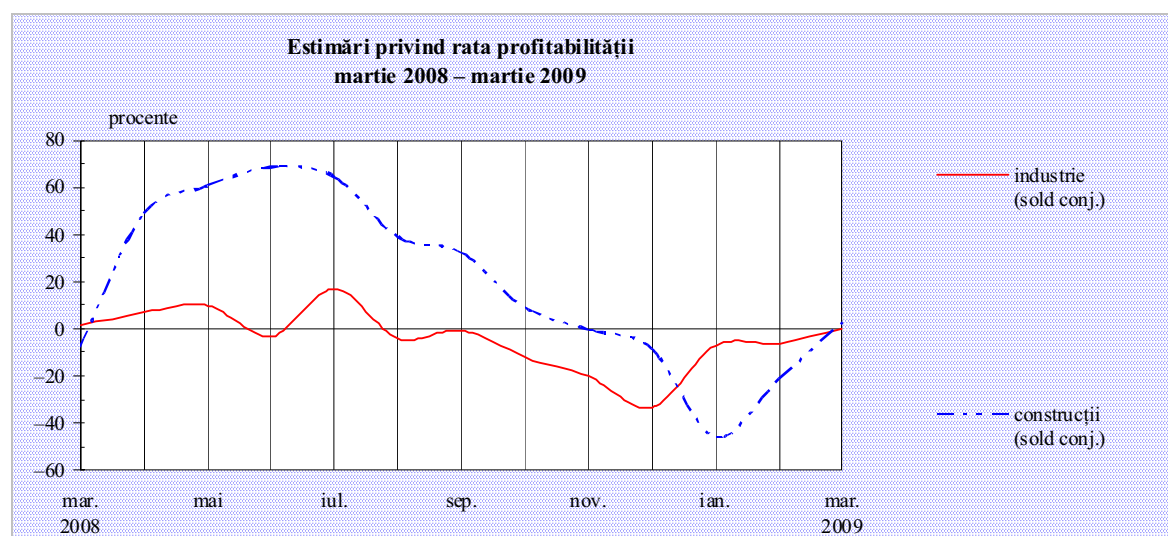
Investiții:
industrie →
construcții:
reducere mai
lentă

Performanță economică similară intervalului precedent

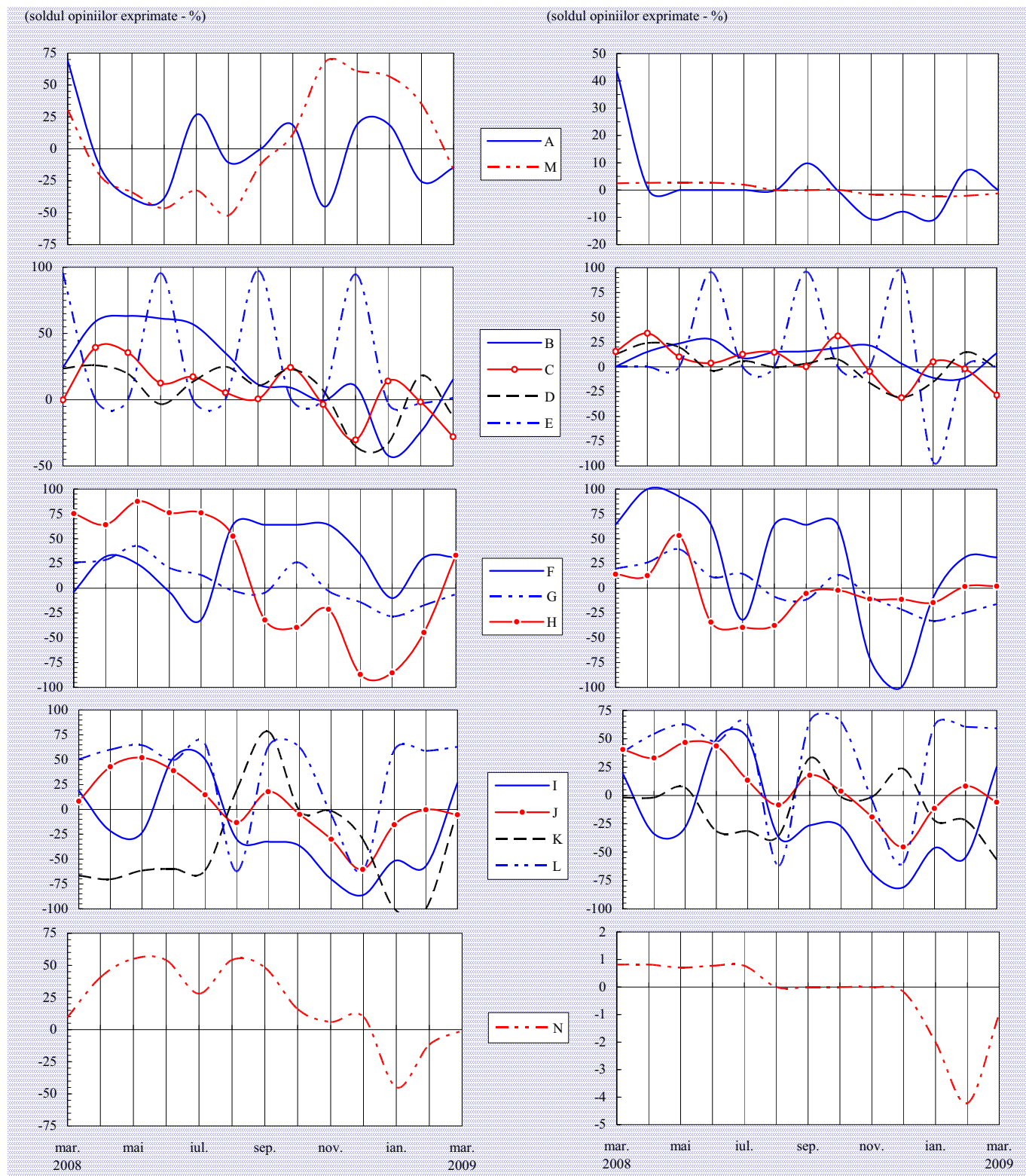
Rezultatele sondajului de conjunctură din luna martie sugerează aplatizarea curbei descendente a ratei profitabilității atât în industrie (sold conjunctural nul, față de un nivel ușor negativ în februarie), cât și în construcții (soldul opiniilor a devenit marginal pozitiv).

Perspectiva optimistă se menține în industria mijloacelor de transport (sold conjunctural: +76 la sută) și începe să se contureze și în industria materialelor de construcții (+36 la sută, de la -50 la sută în februarie). La extremitatea opusă vor continua să se plaseze industria chimică și industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (-38 la sută în ambele cazuri). Nu se anticipează modificări ale ratei profitabilității îndeosebi în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și în activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi (potrivit opiniilor a 79 până la 99 la sută dintre respondenții din fiecare ramură).

Evaluarea volumului comenzilor totale

Evaluarea volumului comenzilor pentru export

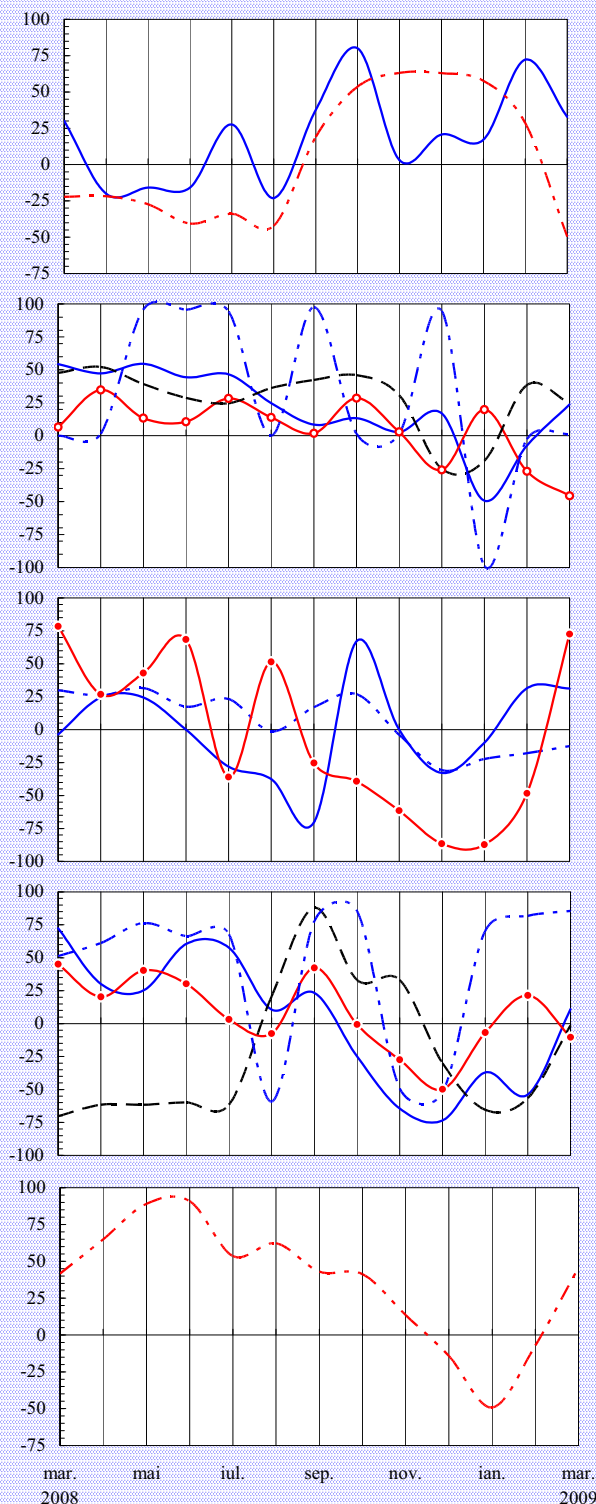
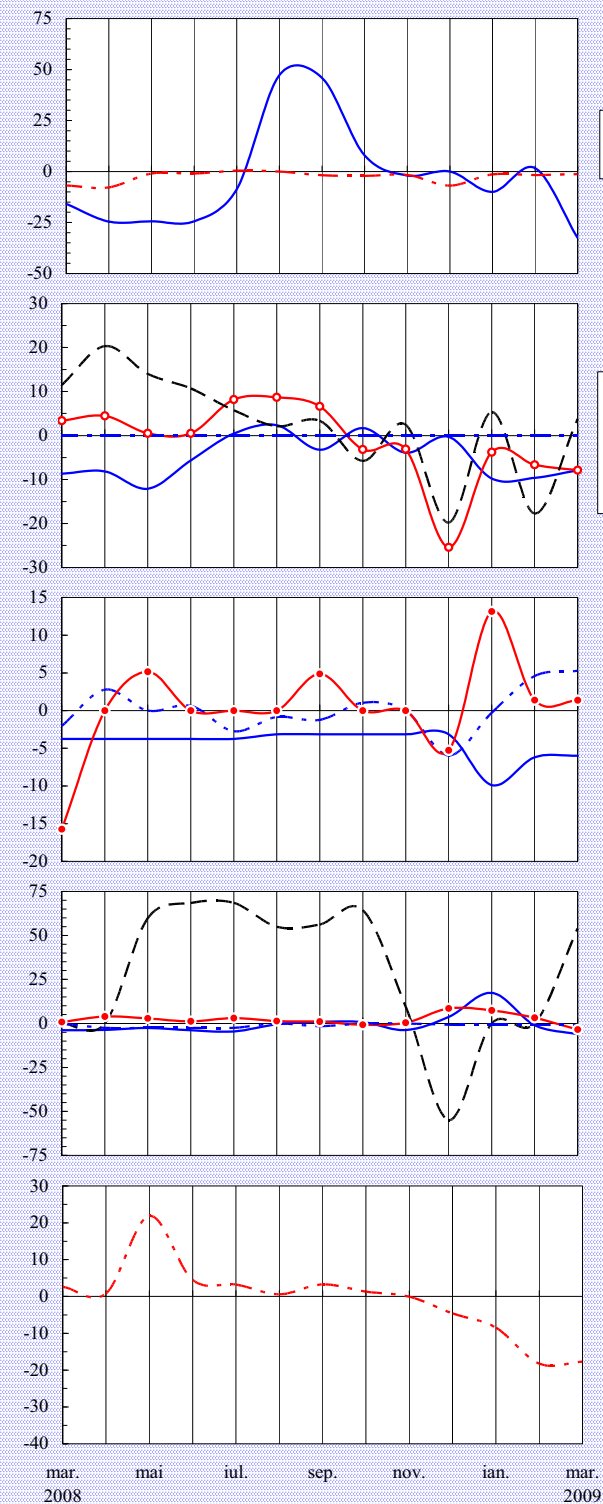
Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Evaluarea stocurilor de materii prime

Tendența preconizată a producției

(soldul opiniilor exprimate - %)

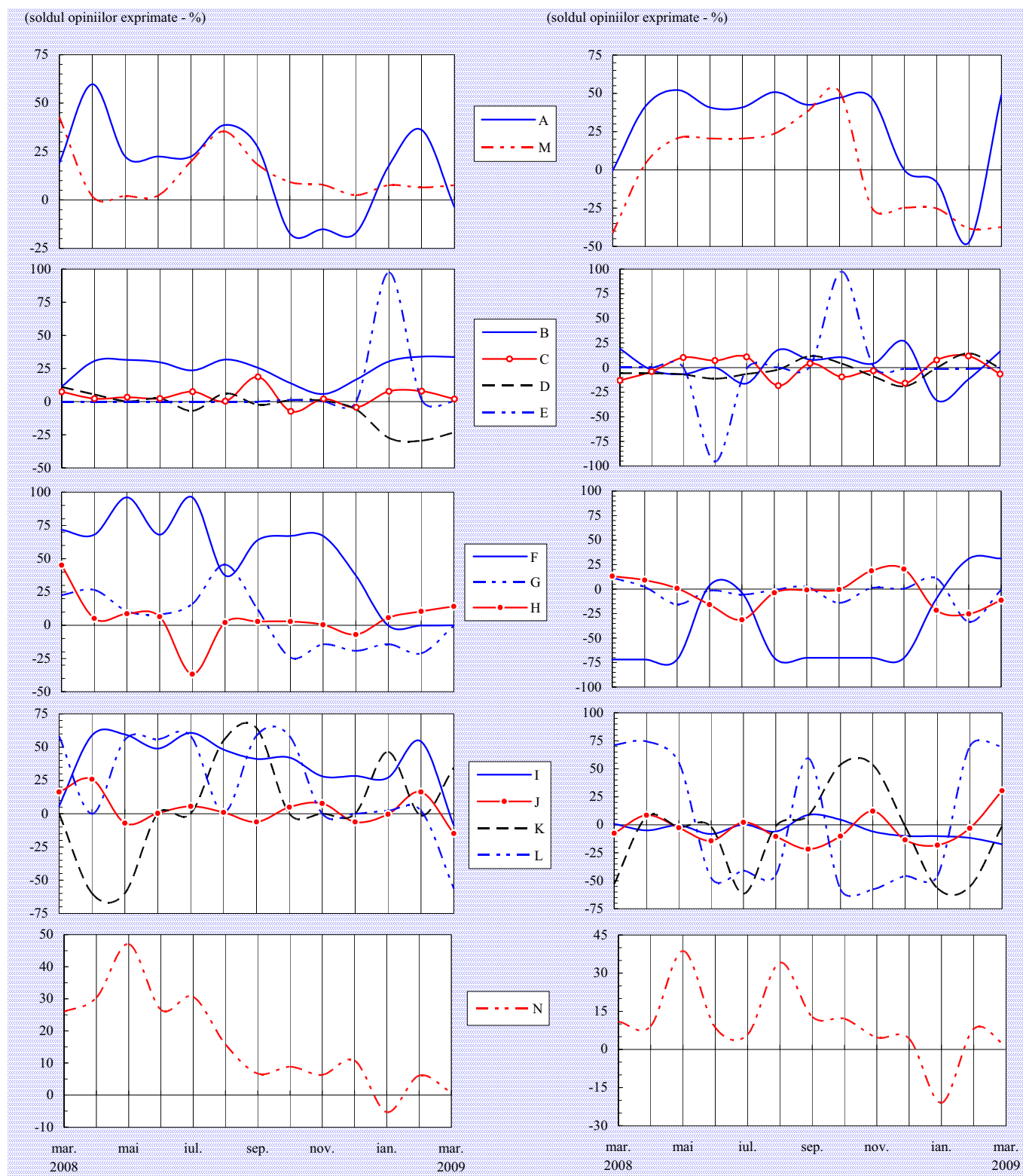
(soldul opiniilor exprimate - %)

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Tendința prețurilor de producție

Evaluarea stocurilor de produse finite

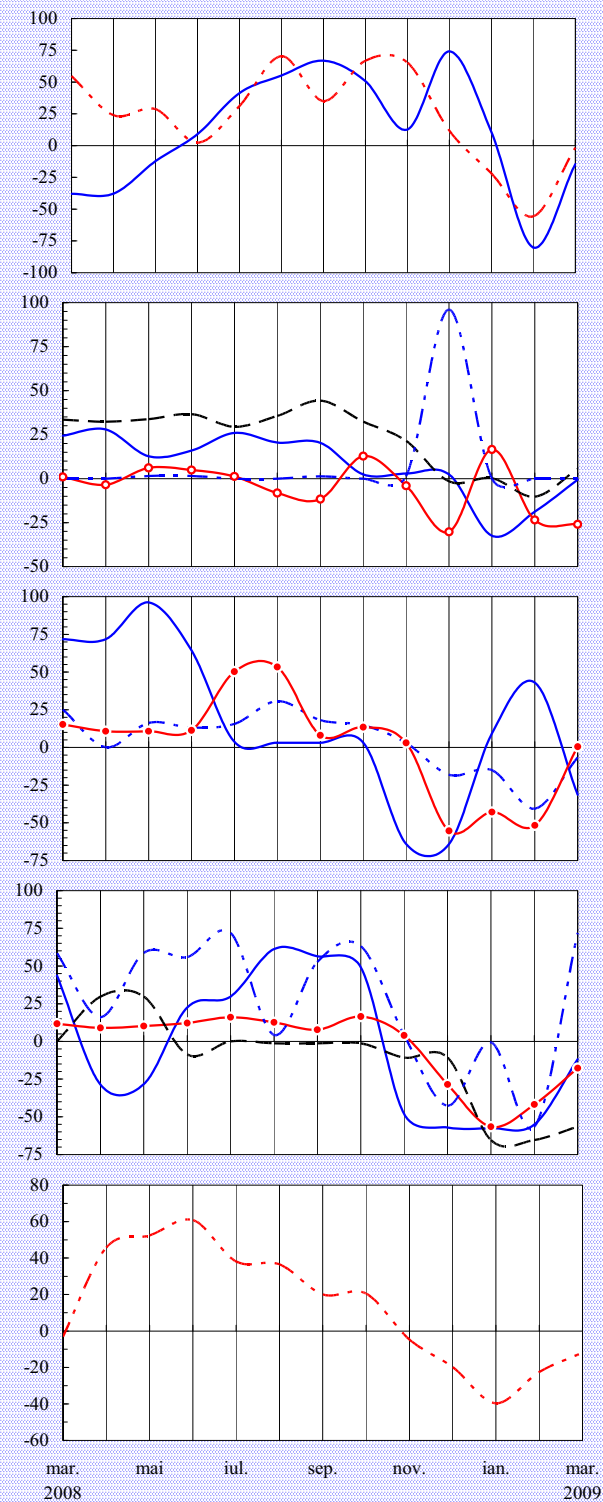

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

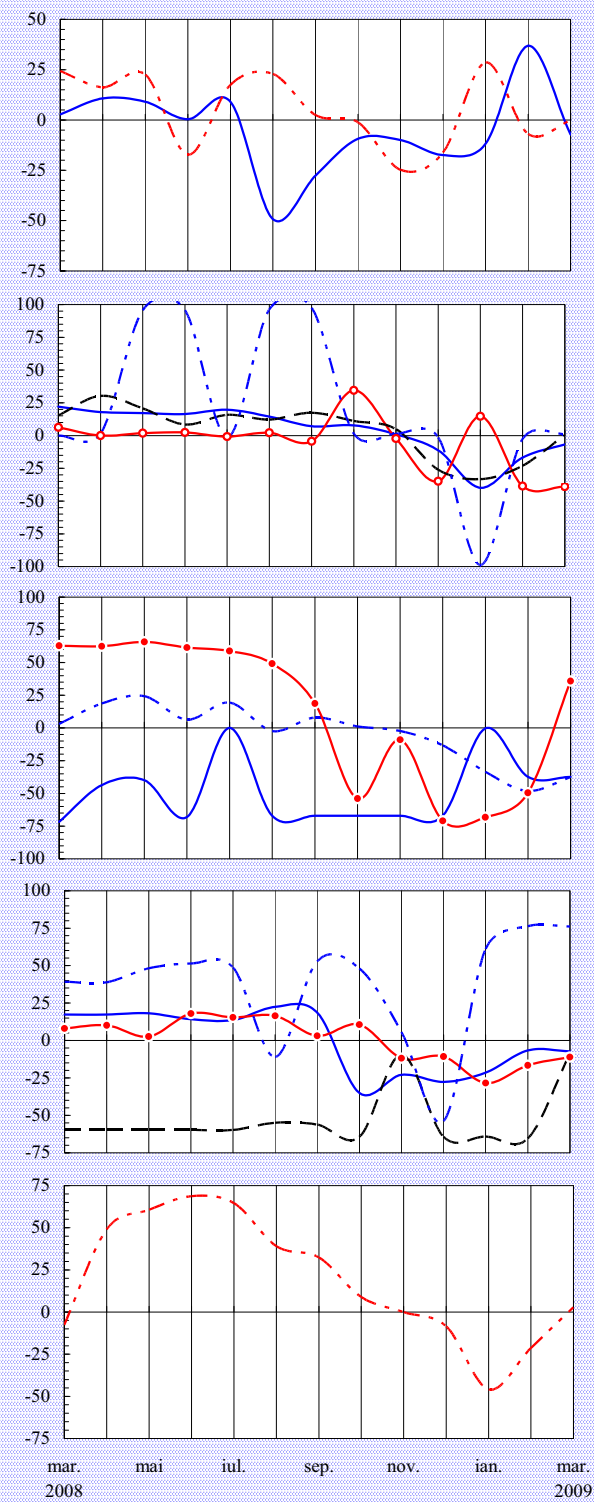
Evaluarea investițiilor

Evaluarea ratei profitabilității

(soldul opiniilor exprimate - %)

(soldul opiniilor exprimate - %)

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Precizări metodologice

Sondajul de conjunctură se desfășoară cu sprijinul sucursalelor Băncii Naționale a României și se bazează pe un eșantion național reprezentativ la nivel județean (atât ca pondere, cât și ca structură pe ramuri). Începând cu luna august 2005, componența eșantionului a fost extinsă, numărul unităților selectate fiind în prezent de circa 420.

Întreprinderile cuprinse în eșantion fac parte din următoarele ramuri:

- A** - extracția și prepararea cărbunelui; extracția petrolului și gazelor naturale; extracția și prepararea minereurilor metalifere; alte activități extractive;
- B** - alimentară și băuturi; produse din tutun;
- C** - textilă și produse textile; confecții din textile, blănuri și piele; pielărie și încălțăminte;
- D** - prelucrarea lemnului; celuloză, hârtie și carton; mobilier;
- E** - edituri, poligrafie și reproducerea înregistrărilor pe suport;
- F** - prelucrarea petrolului, cocsificarea cărbunelui și tratarea combustibililor nucleari;
- G** - chimie și fibre sintetice și artificiale; prelucrarea cauciucului și a maselor plastice;
- H** - materiale de construcții; industria sticlei, porțelanului și faianței;
- I** - metalurgie; construcții metalice și produse din metal;
- J** - mașini și echipamente; mașini și aparate electrice;
- K** - mijloace ale tehnicii de calcul și de birou; echipamente, aparate de radio, televiziune și comunicații; aparatură și instrumente medicale, de precizie, optică și ceasornicărie;
- L** - mijloace de transport;
- M** - producția, transportul și distribuția de energie electrică și termică, gaze și apă caldă;
- N** - construcții.

Sondajul efectuat asigură respectarea principiului statistic al confidențialității datelor individuale.

Pentru completarea răspunsurilor la întrebările chestionarului, se cere aprecierea calitativă a tendinței indicatorilor economici, prin marcarea uneia dintre variantele: ascendent, descendent, suficient, insuficient, normal, nemodificat etc.

Prin prelucrarea datelor, se obține procentajul opiniilor exprimate pentru fiecare dintre variantele de răspuns, iar apoi se calculează soldul acestora, prin diferența dintre totalul opiniilor ce se exprimă pentru "ascendent" ("mai mult decât suficient") și totalul opiniilor care se exprimă pentru "descendent" ("insuficient"). Procentajul răspunsurilor care indică stabilitate sau normalitate în evoluția indicatorilor nu este luat în calculul acestui sold.

Pentru agregarea datelor la nivel național, criteriul de ponderare utilizat este cifra de afaceri la data de 31 decembrie a anului anterior.

Notă

*Redactarea buletinului a fost finalizată la data de 27 martie 2009.
Agregarea și prelucrarea informațiilor furnizate de sucursalele Băncii Naționale
a României, redactarea și tehnoredactarea buletinului au fost realizate
de Direcția Studii Economice, tel. 021/312.43.75, fax 021/314.97.52.
Reproducerea publicației este interzisă, iar utilizarea datelor în diferite lucrări
este permisă numai cu indicarea sursei.*

internet: <http://www.bnro.ro>